

A Kúria a dr. Neigerné dr. Vejkey Klára ügyvéd ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Becker Tibor ügyvéd által képviselt alperes ellen tulajdonjog megállapítása iránt a Tatabányai Városi Bíróságnál 4.P.20.461/2010. számon megindított és a Tatabányai Törvényszék 1.Pf.21.525/2011/5. számú közbenső ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen az alperes által 6. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Kúria az alperes által a jogerős ítéletnek a viszontkereset tekintetében az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasító rendelkezése ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasítja.

Egyebekben a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartja.

A le nem rótt 70.000 (Hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen a közbenső ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az ingatlan-nyilvántartás szerint az alperes kizárólagos tulajdonában álló T., V. u. 133. szám alatt ingatlanon élettársi közös vagyon címén 1/4 arányú tulajdonjogot szerzett.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult arra való hivatkozással, hogy a peres felek között a perbeli ingatlan megszerzésekor élettársi életközösség nem állt fenn, egyben viszontkeresettel élt a felperes arra való kötelezése iránt, hogy fizessen meg neki 2008. április 1. napjától havi 20.000 forint lakáshasználati díjat és a T., V. u. 133. szám alatti lakásingatlanból költözzön ki.

A felperes a viszontkereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a lakásból 2010. december 14. napján elköltözött, a lakáshasználati díj fizetési kötelezettségének a jogalapját és összegszerűségét pedig egyaránt vitatta.

Az elsőfokú bíróság a 2011. október 5. napján kelt 4.P.20.461/2010/64. számú ítéletével felperes keresetét elutasította, kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg alperesnek 95.000 forint lakáshasználati díjat 2010. május 18. napjától 2010. december 14. napjáig terjedő időre, és ezen összeg után 2010. augusztus 1. napjától a kifizetésig számított törvényes kamatot, az alperes fentieket meghaladó viszontkeresetét pedig elutasította.

Az ítéletének indokolásában - a Ptk. 578/G.§ (1) bekezdésében és 685/ A. §-ában foglaltakra hivatkozással - rámutatott arra, hogy a kereset szempontjából elsődleges jelentősége annak volt, hogy a felek kapcsolata élettársi kapcsolatnak minősült-e, ha igen, milyen időszakban volt élettársi kapcsolat.

A tulajdonjog megállapítása iránti kereset szempontjából az bír jelentőséggel, hogy a lakás 1995. június 25. napján történt megvásárlását megelőzően a peres felek kapcsolata élettársi kapcsolat volt-e, fennállt-e a közös gazdálkodás. Az elsőfokú bíróság tájékoztatta a felperest, hogy az élettársi kapcsolat fennálltát bizonyítani kell, majd a 3.P.20.405/2006. és 4.P.20.672/2009. számú előzményi perek iratainak ismertetése után a bizonyítási teherről szóló tájékoztatást megváltoztatta azért, mert az említett iratokban az alperes saját maga és jogi képviselője minősítette a felperessel való kapcsolatát élettársi kapcsolatnak, az 1992. február 25-én született R. utónevű közös gyermeket pedig élettársi kapcsolatból született gyermeknek. Ez utóbbit a bíróság 4.P.20.672/2009/18. számú ítélete is tartalmazza. A felek egyező előadása alapján a közös gyermek születését élettársi kapcsolatuk előzte meg, melyet az alperes néhány hónapban határozott meg. Az ítéleti megállapítás tehát az elsőfokú bíróság megítélése szerint tényszerűen is helytálló. Ezt meghaladóan azonban az alperes - az elsőfokú bíróság álláspontja szerint - alappal hivatkozott arra, hogy a gyermektartásdíj megállapítása és lakás kiürítése iránti pernek nem volt tárgya a felek kapcsolatának minősítése, a kereset szempontjából indokolatlan lett volna a felek kapcsolatának teljes történetét részletezni. Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy az élettársi kapcsolat jellemzője a felek együttélése, közös háztartás, gazdasági közösség és érzelmi kapcsolat, ezt meghaladóan érzelmi, vagyoni és érdekközösség. Az élettársi kapcsolat állandó, a véglegesség szándékával történő berendezkedést feltételez, amely mellett egyidejűleg más életközösség fennállása nem képzelhető el. A felek esetében azonban az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ezek a feltételek nem állnak fenn, mivel nem állítható teljes bizonyossággal, hogy az alperes életvitelszerűen együtt élt a felperessel. Érzelmi kapcsolat valószínűleg volt a peres felek között, hiszen amennyiben alperes csak és kizárólag a közös gyerekekről kívánt gondoskodni, az megvalósulhatott volna az

általában szokásos módon, anyagi támogatással, emellett egy viszonylag rendszeres kapcsolattartással. A peres felek kapcsolata azonban ennél szorosabbnak mutatkozott. Alperes ugyanakkor a felperessel való kapcsolata mellett házassági életközösségben élt, ez pedig az élettársi kapcsolatot, az élettársi vagyontársaságot kizárja. Az elsőfokú bíróság e körben hivatkozott a Csjt. 27.§ (1) bekezdésére és a Legfelsőbb Bíróságnak a BH 2004/504. szám alatt közzétett eseti döntésében foglaltakra. Rámutatott arra, hogy az élettársi kapcsolat további ismérve az összetartozás minden vonatkozásban való felvállalása harmadik személyek felé, mely alperes részéről egyértelműen hiányzott. Az a körülmény, miszerint felperes a perbeli lakás megvásárlása előtt GYES-en és GYED-en volt, a felek közös gyermekét nevelte, élettársi kapcsolat esetén alapot adhat tulajdonjog megállapítására, élettársi kapcsolat hiányában azonban azt kell vizsgálni, hogy a felperes hozzájárult-e a lakás megvásárlásához anyagilag. A felperes állítása szerint a lakás vételárából 228.000 forintot közös megtakarításból teljesítettek, ezt azonban nem bizonyította. A peres felek jövedelmi adatai szerint a felperes nem rendelkezett a saját eltartásához szükséges jövedelemmel sem 1994-1995. években. Ezért az elsőfokú bíróság felperes tulajdonjog megállapítása iránti keresetét alaptalannak értékelte és elutasította.

Az elsőfokú bíróság az alperes lakáshasználati díj iránti viszontkeresetét 2010. május 18. napjától tekintette alaposnak.

Az elsőfokú ítélet ellen a törvényes határidőn belül a felperes fellebbezéssel élt annak megváltoztatása és annak megállapítása iránt, hogy a perbeli ingatlan 1/4 részének tulajdonjogát élettársi vagyontársaság jogcímén a Ptk. 578/G. §-ában foglaltak alapján megszerezte.

Az alperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő az elsőfokú bíróság ítélete alperesi viszontkeresetre vonatkozó rendelkezésének a megváltoztatása és a felperes arra történő kötelezése iránt, hogy fizessen meg neki a 2008. április 1. napjától 2010. december 14. napjáig terjedő időszakra 733.396 forint használati díjat, valamint annak 2009. október 1. napjától, azaz a középarányos időszaktól a kifizetésig a Ptk. 301.§ (1) bekezdése szerint számított törvényes mértékű késedelmi kamatát.

A másodfokú bíróság a közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a felperesi kereset vonatkozásában közbenső ítéletnek tekintette és megváltoztatta akként, hogy megállapította, hogy peres felek 1991-ben élettársi életközösségre léptek és folyamatos életközösségük fennállt a t.-i 8112/2/A-24 helyrajzi számú, természetben a T., V. u. 133. szám alatti lakás 1995. év június hó 23. napján történt megvásárlásakor. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot

a felperes tulajdonjog megállapítása iránti keresete, az alperes viszontkereseti kérelme és a perköltség vonatkozásában új eljárása és új határozat hozatalára utasította.

A döntését azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság az általa széleskörűen lefolytatott bizonyítás adataiból téves jogi következtetésre jutott.

A másodfokú bíróság mindenekelőtt kifejtette, hogy a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. § (3) bekezdése alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között (247. §) változtathatja meg, e korlátok között azonban a perben érvényesített jog, illetőleg az azzal szemben felhozott védekezés alapjául szolgáló olyan kérdésekben is határozhat, amelyekben az elsőfokú bíróság nem tárgyalta, illetve nem határozott. A Legfelsőbb Bíróság kötelező erővel bíró 2006. évi 1526. számú Elvi Bírósági Határozata értelmében a másodfokú bíróság önállóan felülmérlegelheti a bizonyítás eredményét, új tényállást állapíthat meg. A Legfelsőbb Bíróság rámutatott arra, hogy a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásakor a másodfokú bíróság reformatórius jogkörében jár el érdemi döntésének meghozatalakor. Ez azt jelenti, hogy a másodfokú bíróság teljes egészében felülbírálhatja az elsőfokú ítéletben rögzített tényállást, ahhoz nincs kötve. Az elsőfokú bíróság által megállapítottaktól függetlenül, önállóan felülmérlegelheti a bizonyítás eredményét, és új tényállást állapíthat meg.

A másodfokú bíróság a peres felek korábban fennállott élettársi életközössége tekintetében megállapította, hogy e vonatkozásban az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem értékelte okszerűen. A bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy az élettársi közösség létrejött-e peres felek között, illetve az fennállott-e a perbeli lakásingatlan megvásárlásakor.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság e körben széles körű bizonyítást folytatott le, helytállóan telepítette a bizonyítási terhet alperesre a vonatkozásban, hogy a korábban a peres felek között gyermektartásdíj megállapítása és lakás kiürítése tárgyában folyamatban volt perekben az alperes által tett előadásokkal szemben az alperest terhelte a bizonyítási kötelezettség a vonatkozásban, hogy 1991-től a peres felek között nem állott fenn életközösség. Az alperes az elsőfokú bíróság bizonyításra vonatkozó tájékoztatását elfogadta, e körben nem élt kifogással.

Az alperes e körben arra hivatkozott, hogy házastársi életközössége megszakítás nélkül fennállt, e vonatkozásban terjesztette elő tanúbizonyítási indítványait. A rendelkezésre álló bizonyítékok

körében az elsőfokú bíróság kiemelt jelentőséget tulajdonított az alperesi házastárs, J. L.-né tanúvallomásának. A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatok alapján megállapította, hogy tekintettel a köztük fennálló házastársi kapcsolatra, J. L.-né tudott arra vonatkozóan nyilatkozni, hogy alperessel a házastársi életközössége ténylegesen fennállott-e. Az e körben meghallgatott másik két tanú kizárólag olyan tényekre tudott nyilatkozni, mint hogy alperes a házastársával közös ingatlanban aludt éjszakánként, közös családi programokon vett részt, közösen üzemeltetett vállalkozást a házastársával, de a házastársi életközösség tényleges fennálltára nem tudtak alappal nyilatkozni. A másodfokú bíróság megállapította, hogy J. L.-né tanúvallomása során úgy nyilatkozott, hogy a peres felek között kialakult házasságon kívüli kapcsolat okán közte és alperes között a házassági, érzelmi közösség megromlott. Nem nyilatkozott azonban arra vonatkozóan, hogy ennek ellenére az alperes által hivatkozott időszakban a házassági életközösség közte és az alperes között helyreállt-e, fennállt volna. J. L.-né kizárólag arra hivatkozott, az alperes által megjelölt házassági életközösség fennállása körében, hogy alperessel közösen gazdálkodott. A másodfokú bíróság megítélése szerint azonban - maradéktalanul osztva e körben a felperesi hivatkozást - ezen közös gazdálkodás tényét cáfolja az az alperes és házastársa által sem vitatott, felperes által okirati bizonyítékokkal alátámasztott tény, miszerint ebben az időszakban alperes rendszeresen gyermektartásdíjat fizetett házastársa részére.

Összegezve tehát a másodfokú bíróság álláspontja szerint J. L.-né tanúvallomása nem támasztotta alá megfelelően alperes azon hivatkozását, miszerint közöttük a házassági életközösség ténylegesen fennállott volna a perben hivatkozott időszakban. A tanú egyrészről a házassági életközösség egyik elemének, az érzelmi, szexuális kapcsolat fennálltának tekintetében egyáltalán nem nyilatkozott. A tanú másrészről kizárólag azt állította, hogy alperessel közösen gazdálkodott, e vonatkozásban nyilatkozatát azonban az előterjesztett okirati bizonyítok a másodfokú bíróság álláspontja szerint a fentiek szerint megcáfolták.

A másodfokú bíróság a peradatok alapján megállapította, hogy a 2006. március 26. napján, dr. J. L. által előterjesztett keresetlevélben foglaltak szerint alperes a peres felek kapcsolatát a perbeli időszakban is élettársi kapcsolatnak minősítette, a felperest volt élettársának nevezte. A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróság álláspontjával a tekintetben sem, hogy az alperes által a lakáshasználat körében, az alperes által felperessel szemben lakáskiürítés vonatkozásában előterjesztett kereseti kérelem kapcsán megindult peres eljárásban irreleváns volt annak ténye, hogy a peres felek között élettársi kapcsolat állott-e fenn, avagy nem. A másodfokú bíróság álláspontja szerint

különösképpen ellentmond ennek azon tény, hogy a per megindítása előtt alperes felszólította felperest az ingatlan elhagyására, aki arra hivatkozással tagadta meg ezen kérést, hogy álláspontja szerint a perbeli ingatlan élettársi közös vagyon tárgyát képezi. A hivatkozott peres eljárás során alperes a felperesi védekezés ellenére sem vitatta, nem cáfolta a peres felek között a jelen perbeli időszakban fennálló élettársi életközösség meglétét, elismerte, hogy peres felek élettársak voltak, mindezt tette ráadásul annak ellenére, hogy a perben jogi képviselővel járt el, aki megfelelően tudta értékelni ezen nyilatkozat jogi relevanciáját a peres eljárás folyamán. Mindezt alátámasztja a korábbi peres eljárás során tett felperesi nyilatkozat is, mely nem rekeszthető ki jelen bizonyítás adatainak mérlegelése során.

Mindezeknek megfelelően a másodfokú bíróság arra a megállapításra jutott, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelése alapján nem állapítható meg, hogy a felperes (helyesen: az alperes) bizonyította volna a korábbi peres eljárásokban rendelkezésre álló adatokkal szemben, hogy a perbeli időszakban peres felek nem voltak élettársak. Mivel jelen peres eljárásban nem bírt relevanciával peres felek életközösségnek megszakadása, erre irányulóan bizonyítás sem került lefolytatásra, így e tekintetben a másodfokú bíróság sem tett megállapítást. A peres felek egyezően nyilatkoztak abban a tekintetben, hogy 1991-ben léptek életközösségre, vita közöttük abban volt, hogy ezt követően folyamatosan fennállott-e az életközösségük, így fennállott-e a perbeli lakás megvásárlásakor. Ennek megfelelően a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy 1991-ben léptek peres felek élettársi életközösségre, és a rendelkezésre álló bizonyítékok fenti mérlegelése alapján életközösségük ezt követően folyamatosan fennállott, a perbeli lakásingatlan megvásárlásakor is.

A másodfokú bíróság megállapította ugyanakkor a rendelkezésre álló peradatok alapján, hogy alperes két viszontkereseti kérelmet terjesztett elő. Egyrészt a lakáshasználati díj tekintetében, melyet az elsőfokú bíróság elbírált, másrészt pedig kérte felperest a perbeli lakásingatlan elhagyására kötelezni. Ezen utóbbi kérelmétől alperes akkor sem állott el, amikor felperes a lakásingatlant elhagyta, ugyanakkor azonban az elsőfokú bíróság e kereseti kérelem tekintetében elmulasztott rendelkezni. Ez olyan súlyos eljárási szabálysértés, melynek okán az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése a Pp. 252.§ (2) bekezdése alapján indokolt.

Megállapította továbbá, hogy az elsőfokú bíróság téves jogi álláspontja folytán, mely a kereset elutasításához vezetett, nem folytatott le bizonyítást a tulajdonjog megállapítása körében peres felek szerzési arányának megállapítása tárgyában.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak rendelkeznie kell alperes lakás elhagyására irányuló viszontkereseti kérelme tárgyában, továbbá le kell folytatnia a szükséges bizonyítást a perbeli lakás megszerzése tekintetében, peres felek szerzési arányának megállapítására. E körben az elsőfokú bíróságnak a Pp. 3.§ (3) bekezdésében foglalt kötelezettségére figyelemmel a bizonyítási teherről tájékoztatnia kell peres feleket.

A jogerős közbenső ítélet ellen az alperes felülvizsgálati kérelemmel élt - annak tartalmát tekintve - a másodfokú bíróság közbenső ítéletének a hatályon kívül helyezése, valamint az elsőfokú bíróság ítélete felperes keresetét elutasító rendelkezésének a helybenhagyása és - az alperesi viszontkeresetet részben elutasító rendelkezésének a megváltoztatása mellett - a felperes arra való kötelezése iránt, hogy a 2008. április 1. napjától 2010. december 14. napjáig terjedő időszakra fizessen meg neki 733.396 forint használati díjat, valamint annak 2009. október 1. napjától, tehát a középarányos időponttól kezdődően a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát.

A felülvizsgálati kérelmének részletesen kifejtett indokai szerint a jogerős közbenső ítélet általa sérelmezett rendelkezéseinek az alapjául szolgáló tényállás megállapításának a módja a Pp. 164. § (1) bekezdését, és 206. § (1) bekezdését, az arra alapított érdemi döntés pedig a Ptk. 578/G. § (1) bekezdését, 685/A. §-át, 193. § (1) és 201. § (1) bekezdését sérti.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és a jogerős közbenső ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül.

A jogerős közbenső ítéletnek az alperes viszontkeresete tárgyában hozott rendelkezése ellen felülvizsgálatnak nincs helye, a felperes keresete tárgyában hozott rendelkezést támadó felülvizsgálati kérelem pedig nem alapos.

I. A Pp. 270. § (2) bekezdése szerint a jogerős ítélet vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés felülvizsgálatát a Kúriától - jogszabálysértésre hivatkozással - kérheti a fél.

A jogerős közbenső ítélet a felperes tulajdonjog megállapítása iránt előterjesztett keresetének a jogalapját érdemben bírálta el azáltal, hogy az élettársi kapcsolat fennállásának tényét és a felek jogvitájának az érdemi elbírálása szempontjából releváns időtartamát megállapította, ezt meghaladóan pedig az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a

tulajdonjog megállapítása iránti kereset vonatkozásában a felek szerzési arányának a meghatározása, valamint az alperes lakáshasználati díj megállapítása és lakás kiürítése iránt előterjesztett viszontkeresetének, továbbá a perköltség viselésének a körében a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

Az elsőfokú ítéletnek a másodfokú bíróság közbenső ítéletével hatályon kívül helyezett rendelkezései sem jogerős ítélettel, sem az ügy érdemében hozott jogerős végzéssel elbírált rendelkezéseknek nem minősíthetők, ezért e rendelkezések vonatkozásában felülvizsgálatnak nincs helye (BH 1995/4/236). Erre tekintettel a Kúria a közbenső ítélet említett rendelkezései ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmet a Pp. 273. § (2) bekezdésének a) pontja alapján hivatalból elutasította.

II. Részben téves ugyan a jogerős közbenső ítélet indokolásának a felülvizsgálati kérelemmel támadott és a felülvizsgálati eljárásban érdemben is elbírálható része, a felek jogvitájának az alapjául szolgáló tényállás másodfokú bíróság általi megállapításának a módja és az arra alapított érdemi döntése azonban helytálló.

1. A Ptk. - perbeli időszakban hatályos - 685/A. § értelmező rendelkezése szerint az élettársak - ha jogszabály másként nem rendelkezik - két házasságkötés nélkül, közös háztartásban, érzelmi és gazdasági közösségben együttélő személy, míg az 578/G. § (1) bekezdése alapján az élettársak együttélésük alatt a szerzésben való közreműködésük arányában szereznek közös tulajdont, ha pedig a közreműködés aránya nem állapítható meg, azt azonos mértékűnek kell tekinteni azzal, hogy a háztartásban végzett munka a szerzésben való közreműködésnek számít.

A Legfelsőbb Bíróságnak az idézett törvényhelyek perbeli időszakban hatályos szövegéhez kapcsolódó ítélkezési gyakorlata egységes abban, hogy ha a felek valamelyike házastársi élet- és vagyonközösségben él, annak ténye az élettársi vagyonközösség fennállásának a lehetőségét kizárja. Ilyen esetben a kereseti kérelemhez kötöttség nem zárja ki egyes vagyontárgyakra, illetve követelésekre nézve a felek közti, más jogcímen alapuló elszámolást (BH 2004/504.).

A felek jogvitájának az érdemi elbírálására irányadó - fentebb idézett - anyagi jogi szabályok helyes alkalmazásával és az ítélkezési gyakorlattal is összhangban járt el tehát a mindkét fokú bíróság akkor, amikor a felperes tulajdonjog megállapítása iránti keresete jogalapjának a mikénti megítélése körében nemcsak azt tette vizsgálat tárgyává, hogy a felek közötti kapcsolat tartalma a perbeli időszakban megfelelt-e az élettársi kapcsolat fogalmi elemeinek, hanem azt is, hogy az érzelmi és gazdasági közösséget

egyaránt magában foglaló élettársi kapcsolat fennállásának megállapíthatóságát a nős családi állapotú alperes és felesége közötti házastársi élet- és vagyonközösség esetleges fennállásának a ténye nem zárta-e ki.

2. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 24. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a Kúria a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz, az e) pontja alapján pedig elvi bírósági határozatokat és elvi bírósági döntéseket tesz közzé.

Téves a másodfokú bíróságnak az a jogi következtetése, hogy a Kúria által közzétett elvi bírósági határozatok és elvi döntések a bíróságokra kötelezőek lennének. Az idézett törvényhelyek szövegének az egymással való egybevetéséből és nyelvtani értelmezéséből ugyanis az következik, hogy a Kúria határozatai közül a jogegységi határozatok kötelezőek a bíróságokra, az általa közzétett elvi bírósági határozatok és elvi bírósági döntések viszont ilyen kötelező erővel nem bírnak. Nem kötelező ezért a bíróságokra a Legfelsőbb Bíróságnak az EBH 2006/1526. száma alatt közzétett és a jogerős közbenső ítélet által hivatkozott Elvi határozata sem.

Ettől függetlenül is helyes viszont a másodfokú bíróságnak az a jogi álláspontja, hogy a hivatkozott Elvi határozat szerint a Pp. 253. § (2) bekezdésének alkalmazásakor a másodfokú bíróság reformatórius jogkörében jár el érdemi döntésének meghozatalakor. Ez azt jelenti, hogy a másodfokú bíróság teljes egészében felülbírálhatja az elsőfokú ítéletben rögzített tényállást, ahhoz nincs kötve. Az elsőfokú bíróság által megállapítottaktól függetlenül, önállóan felülmérlegelheti a bizonyítás eredményét, és új tényállást állapíthat meg.

Az elsőfokú bíróság téves ténymegállapítása folytán helyesen járt el tehát a másodfokú bíróság akkor, amikor a bizonyítás eredményét önállóan felülmérlegelve, az elsőfokú bíróság által megállapítottaktól függetlenül új tényállást állapított meg.

3. Ennek során a jogerős közbenső ítélet a felülvizsgálati kérelemmel támadott és a felülvizsgálati eljárásban érdemben is elbírálható körben a peres felek egymással ellentétes előadásának, a kihallgatott tanúk vallomásának, valamint az előzményi perek és a rendelkezésre álló egyéb okirati bizonyítékok adatainak az egymással való egybevetése, azok okszerű, logikai ellentmondásoktól mentes, és a Pp. 206. (1) bekezdésében foglalt elveknek egyébként is megfelelően történt értékelése alapján, megalapozottan állapította meg a felek jogvitájának az érdemi elbírálásához szükséges tényállást.

Az alperesnek a felek között gyermektartásdíj megállapítása és lakás kiürítése iránt folyamatban volt perben az élettársi kapcsolat fennállásának tényére és időtartamára vonatkozóan tett tényállítása a korábbiaktól eltérő tárgyú jelen perben a kereset jogalapja alperes általi elismerésének kétségtől nem minősíthető. Az alperesnek és jogi képviselőjének a nem csupán az élettársi kapcsolat elnevezésére, hanem az említett jogviszony tartalmi elemeinek a fennállására is kifejezetten utaló tényállításai azonban a Pp. 3. § (5) bekezdése szerinti szabad bizonyítási rendszerében a jelen perben is az egyéb bizonyítékokkal együtt értékelhetők. Az előzményi perekben az alperes a személyes előadásában és a jogi képviselője útján tett nyilatkozataiban maga hivatkozott arra, hogy a felek 1991-ben élettársi kapcsolatra léptek, 15 éven át folyamatosan együtt éltek, a perbeli lakásba való beköltözésüket megelőzően különböző albérletekben laktak, az élettársi kapcsolatukból közös gyermekük született, akit a közös háztartásukban neveltek. E tényállításait csak azt követően módosította, hogy a felperes az élettársi közös szerzés jogcímére alapított tulajdoni igényének az érvényesítését kilátásba helyezte, semmiféle magyarázatát nem adta azonban annak, hogy a korábbi ténybeli beismeréseit milyen okból módosította, illetve vonta vissza.

Ilyen körülmények mellett a bizonyítási teher Pp. 164. § (1) bekezdésében foglalt főszabályának a helyes alkalmazásával értékelte a másodfokú bíróság az alperes terhére mindazon tények bizonyíthatatlanságának a következményeit, amelyek vonatkozásában az alperesnek állt érdekében az, hogy a saját tényállításait a bíróság valóban fogadja el.

A másodfokú bíróság által helyesen kiemelt tények és körülmények kifejezetten alátámasztották a felperesnek - az alperes korábbi perekben tett személyes előadásával és nyilatkozataival megegyező - azon tényállítását, mely szerint a felek 1991-ben élettársi életközösségre léptek és a folyamatos életközösségük a perbeli ingatlan 1995. június 23-án történt megvásárlásának időpontjában is fennállott. Nem nyert bizonyítást viszont ezzel szemben az, hogy a közös gyermekük megszületése után az élettársi kapcsolatuk megszakadt volna, az alperes a különváltan élő feleségével a házassági életközösséget helyreállította volna, és a felek csak a perbeli lakás megvétele után, 1998. évben létesítettek volna ismét élettársi életközösséget.

Arra pedig a Legfelsőbb Bíróság, illetőleg a Kúria már számos eseti döntésében rámutatott, hogy sem megalapozatlannak, sem iratellenesnek nem minősül a megállapított tényállás önmagában amiatt, hogy egyes bizonyítékokkal ellentétes ugyan, más bizonyítékok azonban azt hitelt érdemlően alátámasztják, a bíróságnak a bizonyított tényekre alapított következtetése pedig

*nem tekinthető logikátlannak, illetve okszerűtlennek pusztán azért, mert az említett tények más, ugyancsak logikus, illetve okszerű következtetés levonására is alapot adhatnak.*

*A Pp. 270. § (2) és 275. § (3) bekezdésében foglaltakból viszont az következik, hogy a tényállás megállapításának a módjára vonatkozó és az ügy érdemi elbírálására is lényeges kihatással lévő eljárásjogi szabálysértés hiányában a szabad bírói mérlegeléssel megállapított tényállás felülvizsgálati eljárás keretében történő felülmérlegelésének, a bizonyítékok újbóli értékelésének nincs helye.*

*A kifejtettek miatt a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.*

*A Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján rendelkezett a Kúria a felek felülvizsgálati eljárással felmerült költségeinek viseléséről.*

*Budapest, 2013. június 11.*

*Dr. Kőrös András s.k. a tanács elnöke, dr. Csúri Éva s.k. előadó bíró, dr. Gyengéné dr. Nagy Márta s.k. bíró*

*A kiadmány hitelével:*

*tisztviselő*